

שיעור ראשון

מהי "חירות"?

• ללמוד על המושג "חירות";

• להבין שחירות אין משמעותה פריקת עול.

דף פעילות "חירות בשירים" מצולם לפי מחצית ממספר התלמידים בכיתה (דף לכל זוג).

45 דקות

חלק ראשון - חירות בשירים

המורים יחלקו את דף הפעילות "חירות בשירים". התלמידים יקראו את השירים וימלאו את המשימות שבדף. לאחר מכן ידווחו התלמידים על תשובותיהם במליאת הכיתה. שני השירים הולחנו והוקלטו ואפשר להשמיע אותם בכיתה.

חלק שני - משחק היגדים

משחק היגדים "חירות - מה היא כוללת?" המורים יקראו את ההיגדים בקול. אחרי כל היגד יערכו התלמידים הצבעה המדרגת, עד כמה הם "מסכימים מאוד", "מסכימים", "לא מסכימים" או "לא מסכימים בכלל" עם תוכנו. ההצבעה תיערך תוך כדי נימוק ושיתוף בחשיבה. אפשר גם להכין טבלת סיכום הצבעות על הלוח.

ההיגדים

- אני יכול לעשות כל מה שאני רוצה;
- אני אעשה כל מה שאני רוצה. אני יכול למשל לדרוך על אח שלי, או לקחת משחק ששיך לו;
- בבית הספר אסור לי להביע את דעתי בחופשיות;
- שוטרים יכולים לעצור את כל מי שנראה להם חשוד;
- מותר לי לבחור איפה להיות ולאן ללכת;
- מותר לומר רק דברים שהמורה והמנהל חושבים שהם נכונים;
- בבחירות לוועד הכיתה, מותר לבחור רק את הילד החזק בכיתה;
- מותר שיהיה לי רכוש פרטי בבית ואין לאיש זכות לקחתו ללא רשותי;
- אסור לכתוב ביומן הפרטי דברים רעים על אחרים;
- אסור לי לומר את מה שאני חושב.

סיכום

חירות האדם באה לידי ביטוי בכך שאדם רשאי להיות חופשי, להחליט מה ברצונו לעשות, לחשוב באופן עצמאי וכן הלאה. אבל חירות אינה פריקת עול. אין הזכות לחירות שוללת את העובדה שלאדם יש גם חובות. כאשר יש למלא חובה מסוימת, על האדם למלא אותה גם אם באותו רגע הוא מעוניין לעשות משהו אחר.

חירות בשירים

אילו מחשבות מעוררות בכם המילים: חופש וחירות?
קראו את השירים שלמטה ודונו בנקודות אלה:

- האם הילדים שבשירים מרגישים בני חורין?
- אילו עצות הייתם משיאים לילדים שבשירים כדי שירגישו בני חורין?
- לילדים בשני השירים יש חובות רבות:
לקום, ללמוד, להכין שיעורים, להתקלח, להשיג ציונים טובים ועוד.
האם חובות גורמות לילדים להרגיש לא חופשיים?

תני לי להחליט / מילים: עדה נסטוביץ'

בוקר. עולה שוב הבוקר,
ואיסי אומרת קום כבר, נו כבר.
בוקר. תתני לי עוד רגע
לנמנם קצת על הכר.

הו אמא, את שוב מנדנדת.
תתני לי להחליט.
למה את מתעקשת לתכנן לי ת'חיים.

שמש באמצע שמיים,
ואיסי אומרת נו כבר, בוא כבר.
אוכל - מוכן כבר האוכל,
עוד מעט הוא יתקרר.

הו אמא, את שוב מנדנדת...

לילה. כוכב שוב קורץ לי,
ואיסי אומרת נו כבר, די שיחקת
והשתוללת
כבר הגיע זמן לישון.

© כל הזכויות שמורות לעדה נסטוביץ'

סיבה למסיבה / מילים: לאה לופנפלד

יש לי ציפור כחולה -
סיבה למסיבה!
אם המורה חולה -
סיבה למסיבה!
חופש ביום חול -
סיבה למסיבה!
החופש הגדול -
עוד איזו מסיבה!

יש לי סיבה למסיבה.
יש לי סיבה למסיבה,
ומי שבא, בא
ומי שלא בא, לא בא!

ציון של טוב מאוד -
סיבה למסיבה!
אפילו טוב כמעט -
סיבה למסיבה!
מספיק זה לא נורא,
מספיק למסיבה;
אבל אם לא מספיק,
הלכה המסיבה.

© כל הזכויות שמורות ללאה לופנפלד